

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.

Östmarks skola och fritidshem

Fastställd 2018-11-05

Gäller till 2019-09-30

Revideras varje läsår, ansvarig är rektor

Likabehandlingsarbetet regleras av diskrimineringslagen (2008:567) och skollagen (2010:800). Sammanfattningsvis innebär dessa lagar förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling av barn och elever. Alla barn och elever har idag ett lagligt skydd mot kränkande behandling som trakasserier och mobbning.

Lagen omfattar all verksamhet som beskrivs i skollagen.

Vår likabehandlingsplan är ett målinriktat arbete för att

- främja barns och elevers lika rättigheter.
- förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

På Östmarks skola råder nolltolerans mot kränkande behandling och mobbning. Vi vill att alla elever ska känna trygghet och mötas av positiva uppskattande vuxna, som reagerar på, och agerar mot, alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Trygghet är en förutsättning för lärande. Hela skolan ska därför medvetet granska det dagliga arbetet med att utveckla och säkerställa elevens enskilda rättigheter.

Definitioner

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Där kränkande behandling sker handlar det ofta om relationer och maktförhållanden. Kränkande behandling beskriver en relation i obalans. Det som avgör om en handling är att betrakta som kränkning är individens upplevelse.

Kränkande behandling kan vara:

- Fysisk t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar.
- Verbal t.ex. svordomar, könsord, förolämpningar och hotelser.
- Psykosocial t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning.
- Text- och bildburen t.ex. klotter, brev, lappar, e-post, sms.

Tidigare har vi talat om mobbning, idag har begreppet utvidgats och kallas kränkande behandling.

Vad är diskriminering?

Diskriminering är när någon missgynnas genom särbehandling p.g.a. någon av de diskrimineringsgrunder som diskrimineringslagen omfattar.

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck eller ålder.

Diskrimineringsgrunderna

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Funktionshinder
- Könsöverskridande identitet
- Ålder (Undantag finns i Diskrimineringslagen 2 Kap. 6§)

Diskriminering kan ske exempelvis genom skolans regler eller rutiner.

- Direkt diskriminering: En elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av diskrimineringsgrunderna.

- Indirekt diskriminering: En elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt. Att exempelvis behandla alla lika kan innebära diskriminering.

Definitionerna gäller kränkningar mellan elever och mellan personal och elever.

Östmarks skolas trygghetsmål

- Alla har rätt att känna trygghet på Östmarks skola/fritidshem.
- Ingen ska utsättas för kränkande behandling i Östmarks skola/fritidshem.
- Alla arbetar för att motverka kränkande behandling.
- Alla ska kunna känna att de blir respekterade av såväl elever som personal.
- Ingen ska behöva vara rädd inom skolans område.
- Alla elever ska veta vem de kan vända sig till om de själva eller en kamrat behöver hjälp.

Skolans ansvar

Under rektors ledning ansvarar varje skola för att utarbeta en lokalt anpassad Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling samt ordningsregler. Ordningsreglerna skall utarbetas i samråd med elever och vårdnadshavare.

Planen ska konkret ange hur skolan/fritids arbetar för att förebygga, upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkningar och diskriminering. Den ska även vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Det skall tydligt framgå på vilket sätt skolan/fritids skall arbeta för att uppnå detta.

Den ska följas upp årligen vid kvalitetsarbetet då nya målsättningar och åtgärder omformuleras.

Åtgärder 2017-2018

- Vi kommer att arbeta med att elever och personal använder ett vårdat språk.
- Vi kommer att fortsätta arbetet mot kränkningar, språk och mobbning.
- Vi kommer att utveckla utvecklingssamtalet så att det kommer att kännas mera meningsfullt för elever och vårdnadshavare.
- Vi kommer att aktivt arbeta med diskrimineringsgrunden etnicitet och religion och annan trosuppfattning för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
- Vi kommer att fortsätta arbetet med att öka tryggheten för toalettbesök.
- Vi kommer att genomföra en ny trivselenkät under höstterminen.

Utvärdering av åtgärder 2017-2018

- Vi har arbetat aktivt med språkbruket genom bl.a. gemensam information på ett stormöte för alla elever. Information till alla föräldrar på föräldramöte om språkbruket, där vi också lät föräldrarna diskutera i grupper och avslutningsvis komma med förslag till förbättring. Under en period var i stort sett samtlig personal ute som rastvärdar. Vi upplever att det blivit lugnare och eleverna reagerar genom att de påpekar när någon använder olämpliga ord eller uttryck.
- Efter att vi fick en noggrann genomgång om vad som är kränkning och hur ett kränkingsärende ska hanteras, kände vi oss säkrare på hur vi ska hantera dessa situationer. Vi har också gjort en egen handlingsplan, hur vi ska gå vidare. På föräldramötet fick vårdnadshavare information om kränkingsrutinerna. Även eleverna har fått denna information. Vi upplever att kränkningarna har minskat och att eleverna även här är uppmärksamma och reagerar och talar om för någon vuxen om de hör något.
- Årskurs 4-5 planerar tillsammans med mentor och håller därefter i sina egna utvecklingssamtal. Vi har blivit tydligare med att informera elever och vårdnadshavare vilka kunskapskrav som gäller i de olika ämnen. Både elever och vårdnadshavare är delaktiga i IUP:erna. Däremot saknar vi underlag för utvecklingssamtal när det gäller förskoleklass.
- Vi har i alla klasser arbetat med diskrimineringsgrunderna etnicitet och religion och annan trosuppfattning i SO-ämnena.
- Toaletterna har vid några tillfällen upplevts som ofräscha. Vi har då pratat med eleverna och även berättat på ett stormöte vad som gäller i samband med toalettbesök. Problemet har minskat men vi kommer att fortsätta att ha koll på detta. Alla elever ska kunna känna sig trygga i samband med toalettbesök.

Kartläggning

En kartläggning ska ske varje vårtermin då likabehandlingsplanen ska revideras inför kommande läsår. En del i kartläggningen är en elevenkät, som samtliga elever anonymt fyller i. Detta sker varje läsår under februari månad. Syftet är att få kunskap om elevernas trivsel på skolan/fritids och att kunna åtgärda eventuella brister. Arbetslaget analyserar och diskuterar resultaten och detta överlämnas därefter till rektor. Materialet ligger till grund för vilka åtgärder skolan/fritids ska vidta för att öka elevernas trivsel och trygghet.

Varje mentor ansvarar för att vid varje utvecklingssamtal, tillsammans med elev och vårdnadshavare, diskutera den psykosociala arbetsmiljön och elevens trivsel på Östmarks skola/fritidshem.

Åtgärder 2018/2019

- Vi kommer att fortsätta att arbeta med att elever och personal använder ett vardat språk.
- Vi kommer att fortsätta arbetet mot kränkningar, språk och mobbning och alltid göra kränkingsanmälningar vid upprepade kränkningar riktade mot annan elev. Vi kommer också att använda oss av allvarssamtal i samband med konflikter som uppstår på raster och börja med rastaktiviteter för att skapa ett lugnare klimat på raster
- Vi kommer att utveckla utvecklingssamtalet så att det kommer att kännas mera meningsfullt för elever och vårdnadshavare. I årskurs 4-5 får eleverna planera och hålla i sina egna utvecklingssamtal.
- Vi kommer fortsätta att aktivt arbeta med diskrimineringsgrunden etnicitet och religion och annan trosuppfattning för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
- Vi kommer att fortsätta arbetet med att öka tryggheten för toalettbesök.

Förebyggande arbete

Klassråd

Varje klass träffas minst 2 g/månad för att bl.a. diskutera frågor om trivsel och miljö samt förbereder frågor som ska diskuteras vidare i elevrådet.

Elevråd

Skolans elevråd sammanträder 1 gång/månad. I elevrådet ingår en elev från varje klass.

Gemensamma aktiviteter

Östmars skola har gemensamma aktiviteter över klassgränserna för att förebygga kränkningar som ofta har sin grund i att eleverna inte känner varandra.

Om kränkningar upptäcks hanteras detta enligt ordning som framgår på sid 7.

Korridoren i samband med rast

Den som ringer in står kvar i korridoren och håller uppsikt när eleverna går in.

Värdskap

Personalen turas om att vara rast-, mat- och bussvärd för att finnas tillgänglig för eleverna.

Kommunikation

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling presenteras och diskuteras på föräldramöte och klassråd på höstterminen. Planen finns också aktuell på kommunens hemsida.

Mentorskap på Östmarks skola

Syfte

En förutsättning för att vi ska uppnå målen för vår verksamhet är att vi lyckas skapa en god psykosocial och fysisk arbetsmiljö. När det finns en god anda, ett öppet och positivt klimat i klassrummet och i skolan så underlättar det våra möjligheter till måluppfyllelse. Eleven ska känna trygghet.

Flera delar är nödvändiga för att skapa det klimat vi vill ha. En är att varje elev känner sig sedd som individ och samtidigt synlig i en grupp. En annan är att varje elev ges och tar inflytande över sin och gruppens situation. En tredje är att varje elev har en relation till sin mentor som vilar på en professionell grund och vars syfte är att stärka och utveckla elevens lärande.

Östmarks skolas ordningsregler 2018/2019

Våra ordningsregler är viktiga för att skapa en god atmosfär och trivsel för både elever och personal. Skolan är en gemensam arbetsplats och vi har ett gemensamt ansvar att skapa en trygg och harmonisk stämning här. Anslås på flera ställen!

På vår skola

- respekterar vi varandra och varandras åsikter.
- accepterar vi inte kränkande behandling och/eller mobbning.
- vill vi att alla ska känna gemenskap och att alla ska få vara med.
- är vi rädda om våra och skolans saker.
- är matsalen en plats för trevliga, gemensamma måltider.
- uppträder vi mot andra som vi själva vill bli behandlade.
- använder vi ett vårdat språk

I de fall som ovanstående ordningsregler inte följs, innebär det att skolan vidtar de åtgärder som bedöms nödvändiga.

Rutiner vid diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Hur anmäler elev eller vårdnadshavare

Vårdnadshavare och elever kan vända sig till någon av skolans personal för att göra en anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

När elev eller vårdnadshavare upplever att en kränkning sker, att eleven själv är kränkt eller att en kamrat utsatts för kränkande behandling tas kontakt med mentor, elevhälsa eller rektor.

Rektors anmälningsskyldighet

När en anmälan lämnats till rektor, informerar rektor Barn- och utbildningsförvaltningen om att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling har skett. Om det bedöms att behov finns, startas en utredning. Rektor meddelar Barn- och utbildningsförvaltningen när ärendet avslutas.

Rutinerna för utredning efter att anmälan gjorts

Alla som får kännedom om kränkande behandling har ansvar att reagera och agera i direkt anslutning till den aktuella händelsen. Den direkt berörda personalen gör anmälan till rektor.

Beträffande situationer där personal utsätter elev för kränkning skall rektor informeras omgående. Rektor utreder ärendet.

När elev utsätts för kränkning av annan elev/elever, och detta har kommit till skolans kännedom sker följande:

1. Den direkt berörda personalen lämnar anmälan omgående **till rektor**, som i sin tur anmäler till huvudman. Rektor beslutar om ärendet ska avslutas eller om det krävs vidare utredning. Kurator informeras och tar del av den anmälande lärarens och mentors dokumentation.

Direkt berörd personal ansvarar för att bedöma situationen och samtalar med berörda elever. Direkt berörd personal informerar vårdnadshavare och meddelar mentor och delger kopia av kränkingsanmälan.

2. **Elevhälsan** behandlar ärendet skyndsamt och **kurator** är, i första hand, dokumentationsansvarig vid vidare utredning med ytterligare stöd från elevhälsan.
3. **Kurator** arbetar direkt med elever under vidare utredning och genomför samtal med:
 - den utsatte eleven/eleverna
 - kamrater eller andra som funnits runt situationen
 - den/de som utsatt elev/eleverna för kränkning
4. Uppföljning sker genom samtal med berörda elever för att konstatera att kränkning upphört. **Kurator** gör en skriftlig sammanfattning och avslutar ärendet. Berörda vårdnadshavare informeras.
5. Om kränkningen fortsätter trots att ovanstående åtgärder vidtagits, görs en ny anmälan om diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Blanketten "Anmälan till rektor" finns på: intranätet/blanketter/Barn-och utbildning/förskoleklass, grundskola, grundsärskola/kränkingsanmälan